

**De zomer staat voor de deur.
We wensen u alvast een prettige vakantie en zien u graag in
topform weer in september ...**

Leven

1. DE WAP EN DE NIET REGELMATIG BEZOLDIGDE BEDRIJFSLEIDERS

Life & Benefits, mei 2004

Bij de opbouw van een aanvullend pensioen, wordt **de limiet van 80 %**, die op de **bedrijfsleiders** in de fiscale zin van toepassing is, berekend op basis van **de bezoldigingen die regelmatig en minstens eenmaal per maand worden toegekend**.

Vóór de WAP leidde de overschrijding van de 80 % « eenvoudig » tot de verwerping, voor wat de overschrijding betreft, van de premie krachtens de vennootschap. Deze overschrijding had evenwel geen enkel onmiddellijk gevolg voor de **niet bezoldigde bedrijfsleider**. De globale prestatie (met inbegrip van het deel dat voortvloeit uit overschrijding van de 80 %) was onderworpen aan de belasting (16,5 of 10 %) na afloop van het contract. De WAP wijzigt dit gegeven. Men beschouwt hier het geval van de zelfstandige vennootschapsmandatarissen (zaakvoerders en bestuurders).

Een nieuwe bepaling van het Wetboek der Inkomstenbelasting (art. 38 §1 al. 1, 19°) specificeert dat de premies die door de vennootschap betaald worden om een collectieve verzekering of een individuele pensioenverbintenis te financieren (ongeacht de voorziene waarborgen, zij het pensioen, overlijden of invaliditeit) krachtens de zaakvoerder of de bestuurder geen voordeel van alle aard vormen dat onmiddellijk als een bezoldiging belastbaar is

Daartoe moeten de premies kunnen afgetrokken worden op basis van artikel 195 § 1, al. 2, d.w.z. dat ze betrekking moeten hebben op bezoldigingen die regelmatig en minstens eenmaal per maand toegekend worden. **Bij gebrek zouden de premies die door de vennootschap betaald worden niet alleen door haar niet kunnen afgetrokken worden, maar bovendien ook krachtens de bedrijfsleider als bezoldiging belast worden !** Zou de vennootschap ze zelf als bezoldiging kunnen aftrekken ? Niets is minder zeker.

Deze dubbele belasting heeft iets onwezenlijks: als men de diverse belastingen optelt (belasting van 4,40 %, vennootschapsbelasting van 34 % wegens de niet aftrekbaarheid in hoofde van de vennootschap en zowat 50 % belasting van de natuurlijke personen voor het voordeel van alle aard), zou de fiscale druk 90 % kunnen bereiken.

En, in het geval van **individuele pensioentoezeggingen**, zelfs meer dan 100 % kunnen bedragen... Inderdaad op basis van de nieuwe wettekst (art. 171, 2°, d), wordt het kapitaal **tegen 10 % (+ gemeentetaks) belast** wanneer de zaakvoerder of de bestuurder gedurende geen enkele belastbare periode regelmatig bezoldigd werd en dit zelfs als de bedrijfsleider niet van de belastingvermindering in het kader van de 3e peiler heeft kunnen profiteren !...

2. WAPZ : AANVULLENDE VERZEKERING EN JAARLIJKSE TAKS

Assuralia, mei 2004

Niets belet **een aanvullende verzekering voor dekking van de arbeidsongeschiktheid toe te voegen aan een Vrij aanvullend pensioenproduct voor zelfstandigen.**

Dit kan op voorwaarde dat de premie m.b.t. deze aanvullende verzekering buiten het VAPZ budget valt (maximum 8,17 % van de inkomsten, beperkt tot een plafond dat jaarlijks bepaald wordt) en de VAPZ attesten (die vanaf 2005 door de verzekeringsmaatschappijen moeten uitgebracht worden) enkel de VAPZ-premie vermelden. Zowel de premies als de VAPZ- en Arbeidsongeschiktheidsprestaties hebben hun eigen fiscaal stelsel. De vraag is evenwel welk jaarlijks belastingspercentage moet worden toegepast op de Arbeidsongeschiktheidspremie: 0 % of 9,25 % ?

Het VAPZ is een verzekeringscontract dat individueel gesloten wordt (zelfs als het onder de 2e pijler ressorteert). Bijgevolg is geen enkele taks verschuldigd op de VAPZ premie. Om te weten of Ongeschiktheidspremie ook van elke jaarlijkse taks is vrijgesteld, hangt alles af van de al dan niet mogelijke toepassing van de regel die zegt dat « het bijkomstige op het hoofdzakelijke volgt ». De WAP volgt niet langer die regel voor de (collectieve en individuele) verbintenissen die door een vennootschap gesloten worden.

De verzekeringen, zoals het VAPZ, de individuele levensverzekering of het pensioensparen worden niet door de WAP beoogd. Bijgevolg is Assuralia van oordeel dat het verwantschaps criterium van toepassing blijft op de op een VAPZ aanvullende verzekering. **Zo geldt vrijstelling van de jaarlijkse taks zowel voor de premie van het VAPZ als voor de de premies van de aanvullende waarborgen zoals arbeidsongeschiktheid.**

3. HYPOTHECAIRE LENINGEN EN « FAMILIALE » LENINGEN

Fiscoloog nr.935, mei 2004

Om de belastingvermindering op het lange termijn sparen te bekomen die betrekking heeft op aflossingen van hypothecaire leningen wordt al meerdere jaren niet meer vereist dat de lening in België gesloten wordt. **Het volstaat dat de lening gesloten wordt « bij een instelling die in de Europese Unie gevestigd is »**. Ter gelegenheid van die wijziging vereist het nieuwe stelsel ook dat de lening **bij een « instelling »** gesloten wordt Het Bestuur heeft daar uit afgeleid dat **de « familiale leningen » niet meer beoogd worden**. De familieleden kunnen niet als « instellingen » beschouwd worden.

De rechtbank van eerste aanleg te Luik heeft dit standpunt naar aanleiding van een geschil bevestigd. Ze heeft evenwel aan het Arbitragehof gevraagd of de uitsluiting van « familiale leningen » niet discriminerend was..

4. WAP & ONROERENDE OPERATIES : NOG GEEN FISCALE VERSOEPELING

Life & Benefits, mei 2004

De wet op de aanvullende pensioenen staat nog steeds **voorschotten op of pandgeving van de contracten** toe om een onroerende goed te verwerven, bouwen, verbeteren of herstellen. De sociale en fiscale voorwaarden stemmen evenwel niet overeen ...

Het **sociale luik** van de WAP vereist enkel dat het onroerend goed **op het grondgebied van de Europese Unie** gevestigd is. Onder «onroerend goed», wordt niet enkel de eengezinswoning of het appartement verstaan, maar ook een garage of een loods. Het gebouw moet gewoon onroerende opbrengsten opleveren (kadastraal inkomen). Verbeteringswerken (zoals een terras, een zwembad ... bouwen) zijn eveneens toegestaan.

Op fiscaal vlak zijn de zaken zeer verschillend. Hier is het fiscaal voordeel slechts verworven als de voorschotten en de pandgeving enkel toegestaan worden om onroerende goederen te financieren die **in België** gevestigd zijn.

Bovendien kan het pensioenkapitaal waarop een voorschot werd toegekend of dat voor de waarborg of de wedersamenstelling van een hypothecaire lening gebruikt werd onder bepaalde voorwaarden een gunstige belasting genieten door de omzetting van het vereffende bedrag **onder de vorm van een fictieve rente** (die in functie van de leeftijd van de begunstigde tussen 1 en 5% schommelt).

Deze voorwaarden zijn nog anders – nog strenger- ten opzichte van deze die hoger werden aangehaald..

Het onroerend goed moet niet enkel in België gevestigd zijn, maar bovendien moet het om **de enige woning gaan die uitsluitend bedoeld is voor het persoonlijk gebruik van de lener en van de personen die deel uitmaken van zijn gezin.**

Bovendien wordt dit stelsel van de fictieve rente slechts toegepast op voorschotten en pandgevingen die in het kader van hypothecaire leningen verricht worden.

En tot slot is de toepassing van de fictieve rente beperkt tot een eerste inkomensschijf (60.910 EUR voor de inkomsten van 2004).

Marktinformatie

1. LAATTIJDIGE MELDING VAN OVERLIJDEN : GEEN VERGOEDING

Verzekeringsnieuws/ Assurance au présent, mei 2004

In mei overlijdt een man aan wat als een verkeersongeval beschouwd wordt. Zij autorit eindigt namelijk op een landbouwweld. Hij zou tegen hoge snelheid gereden hebben en had vóór het ongeval een uur in een café doorgebracht, waar hij enkele glazen bier had gedronken. De man verkeerde ook niet in opperbste gezondheid (overgewicht, suikerziekte, hartritmestoornissen...). Na het ongeval werd een (gedeeltelijke) autopsie uitgevoerd. Zijn gezellin, begunstigde van zijn twee contracten Lichamelijke ongevallen vraagt, in juli van datzelfde jaar, via notaris, uitbetaling van de verzekerde kapitalen. **Maar de verzekeraar weigert en baseert zich hiervoor op het feit dat hij laattijdig over het overlijden werd ingelicht en bijgevolg oordeelde dat zijn belangen ernstig geschaad waren.** In de algemene voorwaarden stond overigens dat « de ongevalaangifte van overlijden zo spoedig mogelijk diende te gebeuren en dat de verzekeraar, bij dodelijk ongeval, onmiddellijk moest ingelicht worden, «gebeurlijk via telegram of telex».

Men had de juiste oorzaak van het overlijden niet kunnen bepalen : het kon zowel om een natuurlijke dood als om een ongeval gaan. De doodsoorzaak kon ook niet meer achterhaald worden aangezien het slachtoffer gecremeerd werd. Indien het overlijden voor de crematie was gemeld geweest, was een volledige autopsie nog mogelijk geweest. De rechter was het eens met de houding van de verzekeraar.

2. UITKERING VAN KAPITALEN IN HET BUITENLAND

Commissie voor Financiën en Budget, 4 mei 2004

Artikel 364bis van het WIB 92, werd ingevoerd om de misbruiken tegen te gaan waarbij bepaalde belastingplichtigen zich aan de belasting in België onttrokken door naar het buitenland uit te wijken alvorens hun kapitaal te innen. Door deze bepaling werd een wettelijke fictie ingevoerd waarbij verondersteld werd dat de uitkering van kapitalen aan een belastingplichtige die zijn woonplaats eerder in het buitenland had gevestigd de dag vóór de overdracht van zijn woonplaats was gebeurd. Deze regel was enkel van toepassing voor de kapitaalsuitkeringen. De uitkeringen in renten werden hierdoor niet beoogd. De internationale verdragen ter voorkoming van dubbele belasting bleven in die gevallen dus van toepassing. Zo heeft men meer dan 10 jaar moeten wachten opdat onze rechtsmachten deze handelwijze zouden veroordelen. Ook al beoogde het conflict enkel de toepassing van de internationale overeenkomst met Frankrijk, deze beslissingen zullen als rechtspraak dienen in onze relaties met de andere Staten. De Minister van Financiën heeft op dat vlak een nieuwe administratieve omzendbrief beloofd.

Hoe dan ook artikel **364bis is niet meer van toepassing in alle gevallen waarin België een overeenkomst ter voorkoming van dubbele belasting gesloten heeft die een exclusief belastingsrecht verleent aan de Staat waar de begunstigde verblijft, ook al belast die Staat het toegekende kapitaal niet daadwerkelijk.**

3. WITWASSING VAN KAPITALEN : VERZEKERAARS MOETEN WAAKZAAM ZIJN

Assurinfo nr.17, mei 2004 ; Verslag CTIF 2002/2003, www.ctif-cfi.be

De tendens om een beroep te doen op de levensverzekeringssector om geld wit te wassen neemt al meerdere jaren toe. Dit blijkt uit het verslag van de “Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI)”. De maatschappijen moeten dus uiterst waakzaam zijn wanneer zij dossiers behandelen, willen ze geen uitgekozen netwerk worden voor witwassers. De overhandigde witwasdossiers waarin de verzekeringssector voor witwaspraktijken gebruikt werd hebben voornamelijk betrekking op contracten met een eenmalige premie met een aanzienlijk nominaal bedrag.

Enkele voorbeelden

In het kader van de sluiting van een levensverzekering met zeer hoge premie, voorzag het contract op vraag van de cliënt een clausule voor gedeeltelijke afkoop na elk verstreken jaar. De cliënt beweerde dat de afkoopclausule bedoeld was om de interesten te betalen van een lening die door een bank voor een periode van 10 jaar was toegestaan en die bedoeld was om een opslagplaats te bouwen. De verzekeraar is tot aangifte bij de Cel overgegaan omdat enerzijds de premie zeer hoog was en de cliënt anderzijds weigerde de naam van de bank op te geven die de lening had toegestaan. Uit onderzoek van de Cel is gebleken dat de cliënt bij de politiediensten bekend stond voor financiële oplichting. Blijkbaar had de betrokkene via een levensverzekering gelden van financiële oplichting witgewassen.

Een verzekeringsonderneming verrichte een melding over twee Aziaten die hadden ingeschreven op levensverzekeringen met eenmalige koopsom. Het ging om zeer hoge bedragen die contant betaald werden met geld van ongekeerde oorsprong. Uit onderzoek bleek dat de premies betaald werden via zichtrekeningen van betrokkenen die voorafgaandelijk gespijsd werden door stortingen in contanten waarvan de oorsprong niet gekend was. Bovendien werden deze rekeningen uitsluitend hiervoor gebruikt en hadden de rekeninghouders reeds het voorwerp uitgemaakt van een doormelding inzake illegale handel in verdovende middelen.

Uit inlichtingen van de politie bleek dat deze personen deel uitmaakten van een netwerk dat een cocaïnehandel organiseerde van Latijns-Amerika naar West-Europa. Er ontbrak een economische achtergrond voor het onderschrijven van levensverzekeringen door personen die geen officieel adres in België hadden en hier ook geen beroepsactiviteit uitoefenen.

Uit het geheel van de elementen blijkt dat de rekeningen van de twee Aziaten geopend werden om operaties te kunnen verrichten voor rekening van opdrachtgevers ten einde fondsen wit te wassen die afkomstig waren van drugshandel waarvoor zij bekend staan.

In een ander dossier inzake onwettig aantrekken van spaargeld onderschreef een persoon met Belgische nationaliteit, die in het buitenland verbleef, een levensverzekeringpolis die hij vervroegd afkocht. Hiervoor werd een belangrijke kost aangerekend. De betrokkene vroeg vervolgens via fax om het saldo over te schrijven naar de rekening van een persoon in het buitenland. Wegens de ernst en de dringendheid van de zaak had de Cel verzet aangetekend tegen deze verrichting voor een duur van 24 uur. Door dit verzet kon de Cel gegevens verzamelen waaruit bleek dat de betrokkene het voorwerp had uitgemaakt van een veroordeling in het kader van een onwettige openbaar aantrekken van spaargeld op grote schaal. De Cel maakte dit dossier onmiddellijk over aan het parket waar een opsporingsonderzoek werd ingesteld.

Het feit dat de premies worden gestort door een andere persoon dan de verzekeringnemer moet ook argwaan opwekken bij de verzekeraars.

In een dossier hadden twee echtgenoten elk op hun naam een levensverzekeringspolis met jaarlijkse premies afgesloten. In geval van overlijden van één van de echtgenoten was de begunstigde van de verzekering de andere echtgenoot. Het bleek echter dat de houder van de rekening waarop de premies werden gestort niet de verzekeringnemer was, maar wel een vennootschap waarvan zij de bestuurders waren. Uit onderzoek van de Cel bleek dat de opgezette constructie bedoeld was om de illegale herkomst van het geld te verdoezelen en dat de betrokkenen bij de politie gekend waren voor ernstige fiscale en georganiseerde fraude.

De verzekeraars moeten in ieder geval op volgende praktijken letten :

- de cliënt is bij het afsluiten van het verzekeringscontract vooral geïnteresseerd in zijn recht om het contract vroegtijdig op te zeggen en in het beschikbare bedrag bij die opzeg;
- er wordt een verzekeringscontract afgesloten met zeer hoge premies ;
- de afkoop van een polis met eenmalige premie in contanten of met een cheque voor een bedrag dat niet in verhouding staat met de inkomsten van de ondertekenaar;
- er worden in een korte tijdsperiode meerdere verzekeringscontracten afgesloten ;
- er wordt een verzekeringscontract afgesloten waarbij de premies worden betaald vanuit het buitenland, in het bijzonder vanuit een financieel *offshorecentrum* ;
- de cliënt is vergezeld van een derde wanneer het contract wordt ondertekend;
- de verzekeringnemer is niet de houder van de rekening waarlangs de betaling van de premie verloopt ;
- de oorspronkelijke begunstigde van een polis wordt in de loop van het contract vervangen door een persoon zonder duidelijke band met de ondertekenaar.

4. DE VERZEKERINGSCOMMISSIE

L'Echo, 6 mei 2004

In verzekeringen worden problemen, hoe langer hoe meer “in commissies behandeld”. In het kader van de hervorming van de aanvullende pensioenen van de 2e peiler werden diverse commissies gecreëerd, waaronder de Commissie van de aanvullende pensioenen. Voorheen bestond er reeds de Commissie voor Verzekeringen. Zij werd opgericht **om de wetgever te adviseren** wanneer hij beslissingen inzake verzekeringen voorbereidt. Deze commissie is **een soort van raadgevend parlement** dat uit 26 leden bestaat die de verschillende belangen vertegenwoordigen (verzekeraars, tussenpersonen, consumenten) waaraan experts worden toegevoegd. Zij deliberereert over kwesties die haar door de minister voor economische zaken of door de CBFA worden voorgelegd.

Maar de Commissie voor Verzekeringen kan ook initiatieven nemen en adviezen opstellen over verzekeringskwesties die zij belangrijk acht. Bijvoorbeeld over het Europese voorstel om inzake verzekering elk onderscheid tussen mannen en vrouwen te weren. In het advies dat zij geeft zal ze er altijd naar streven een synthese te geven van de verschillende standpunten en de kloven te dichten die door respectieve belangen van elke component worden opgewekt. Ook al is dit altijd mogelijk ...

5. BELGIË VOORBEREIDEN OP DE PAN-EUROPESE PENSIOENFONDSEN

Perscommuniqué van de Ministerraad, 29 maart 2003

Tegen september 2005 moet **een Europese richtlijn** over de pan-Europese pensioenfondsen in Belgisch recht worden omgezet. De regering heeft in dat opzicht een werkgroep ingesteld. De toekomstige bepalingen **moeten de multinationale vennootschappen in staat stellen een gecentraliseerd beheer van de aanvullende pensioenen van alle Europese werknemers te voeren.**

Bedoeling is er voor te zorgen dat

- het interessant vinden hun pensioenfondsen in België te plaatsen, inzonderheid dank zij een stabiele en transparante wetgeving en een aantrekkelijk fiscaal statuut;
- de Belgische werknemers van wie het pensioenfonds in het buitenland gevestigd is, voldoende beschermd zijn. Zo moeten ze b.v. ingelicht worden in een taal die ze begrijpen, mag er geen enkele medische selectie verricht worden ...

Opdat deze nieuwe structuur efficiënt zou zijn, moet evenwel nog het fiscale probleem opgelost worden (fiscaal voordeel voor de premies die in het buitenland betaald worden, mobiliteit over de grenzen heen...).